

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ АЕРОПОРТІВ: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА ТА ОЦІНКА

У статті визначено економічну сутність та структуру фінансового потенціалу аеропорту, запропоновано методичний підхід до оцінки рівня фінансового потенціалу аеропорту. Ключові слова: аеропорт, потенціал.

В статье определены сущность и структура финансового потенциала аэропорта, предложен методический подход к оценке уровня финансового потенциала аэропорта. Ключевые слова: аэропорт, потенциал.

The essence and the structure of the airports' financial potential are defined and the methodical approach to the airports' financial potential estimation is suggested in this article. Key words: an airport, potential.

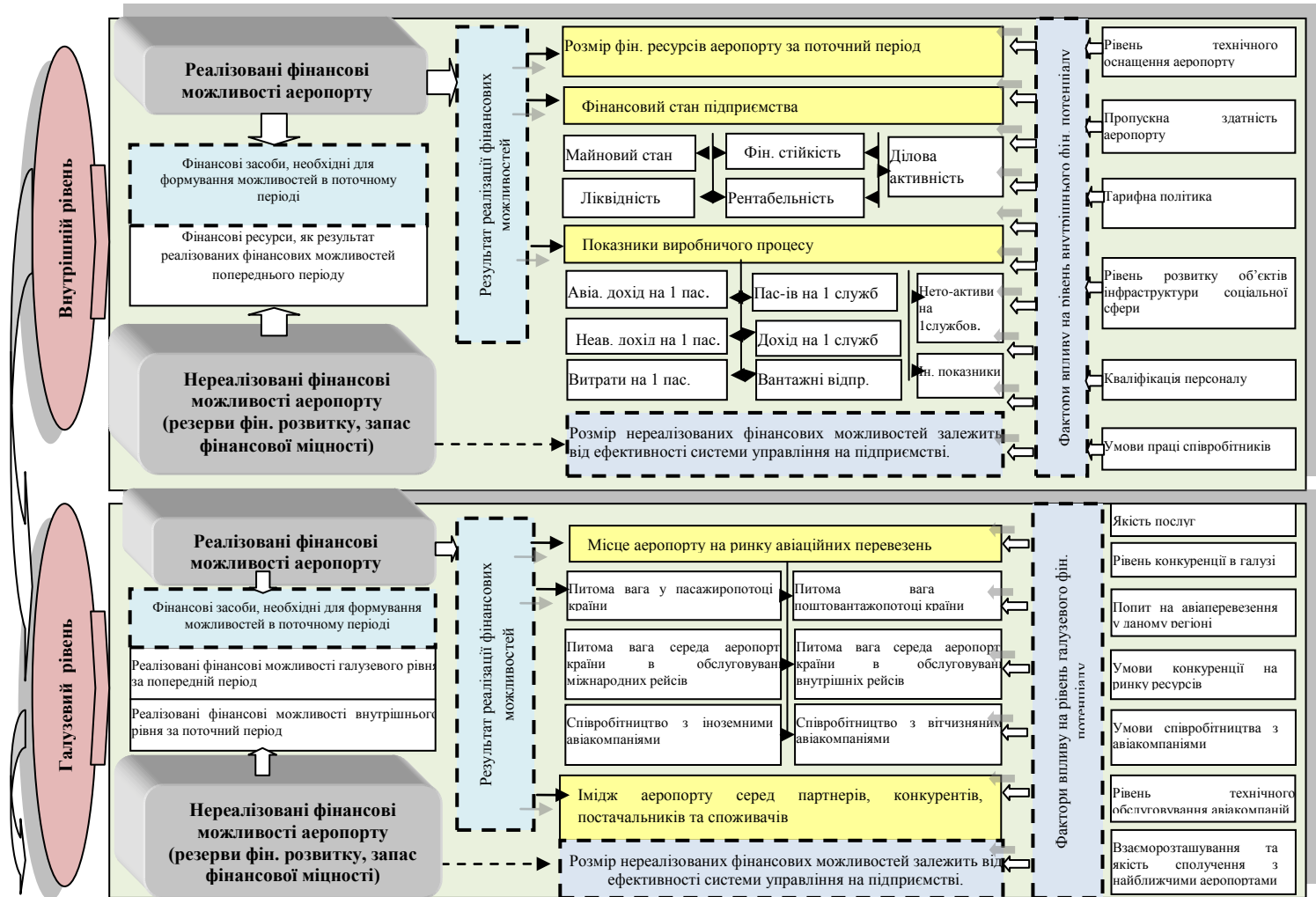
Постановка проблеми. Тенденції сучасних ринкових процесів спонукають підприємства авіатранспортної галузі, зокрема аеропорти, до переорієнтації від забезпечення поточних результатів діяльності у площину підтримки перспективного економічного розвитку. Вирішення цього питання обумовлює зокрема впровадження ефективної системи управління фінансовим потенціалом аеропорту, що є неможливим без розуміння сутності фінансового потенціалу, його структури та методики його оцінки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченням потенціалу підприємства займалися багато вчених, зокрема: В.І.Щелкунов, О.С.Федонін, Н.С.Краснокутська, Б.Райан, І.З.Должанський, Т.О.Загорна, О.О.Удалих, І.М.Герасименко, В.М.Ращупкіна, І.М.Рєпіна, О.В.Коренков, О.І.Олексюк, В.С. Спирін та ін. Питання фінансового потенціалу були розглянуті у працях Комарецької П.В., Сердюк-Копчекчи Ю.В., Бикової В.Г та ін. Проте наукові розробки з управління фінансовим потенціалом стосуються переважно промислових підприємств, тому, враховуючи специфіку авіатранспортних підприємств, зокрема аеропортів, та відсутність єдності щодо визначення сутності, структури та методів оцінки фінансового потенціалу, подальше вивчення даного питання є досить актуальним.

Мета статті полягає у визначенні економічної сутності, структури та методичного підходу до оцінки фінансового потенціалу аеропортів.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий потенціал аеропорту – це сукупність реалізованих та нереалізованих фінансових можливостей аеропорту, які формуються в певних умовах внутрішнього та зовнішнього середовища за наявності фінансових засобів та можуть бути реалізовані за допомогою системи управління підприємства з метою максимального досягнення бажаних фінансових результатів для зацікавлених осіб.

Фінансовий потенціал аеропорту складається з чотирьох рівнів: внутрішній, галузевий, державний та міжнародний рівні (рис. 1). Ефективна та раціональна реалізація кожного попереднього рівня фінансового потенціалу аеропорту сприяє формуванню та зростанню кожного наступного.

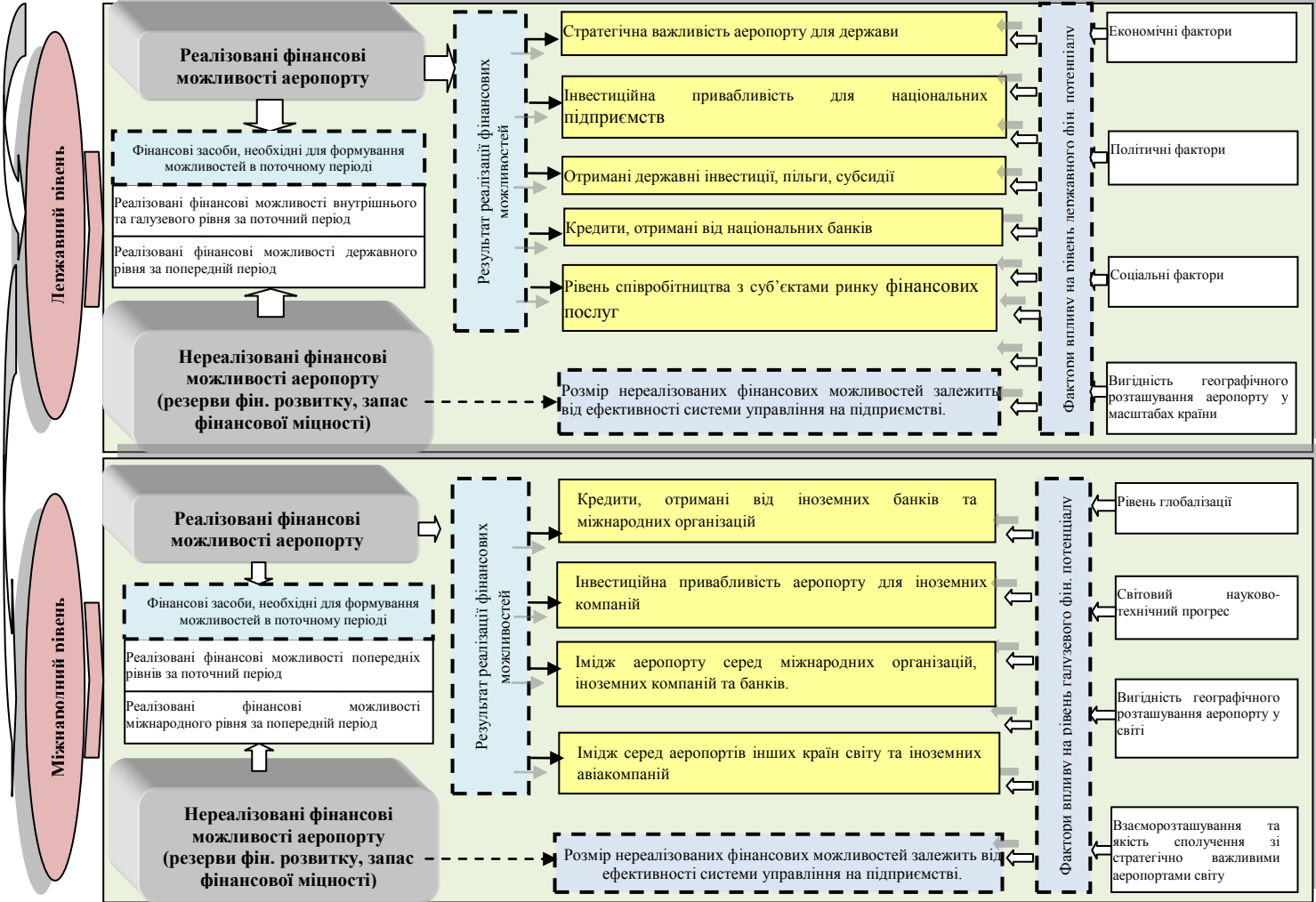

Рис. 1. Структура фінансового потенціалу аеропорту

Кожен з названих рівнів має два підрівні: реалізовані та нереалізовані фінансові можливості аеропорту.

Фінансові можливості – це сукупність фінансових засобів підприємства, які можна використати для досягнення своїх стратегічних цілей за наявності певних умов, які сприятимуть цьому.

Таким чином, фінансові можливості виникають за наявності певної сукупності фінансових засобів та умов. Як правило, умови, в яких здійснюють свою діяльність аеропорти, не завжди сприяють появі певних фінансових можливостей, тому на рис. 1 зображені найсуттєвіші фактори, які здійснюють як позитивний, так і негативний вплив на рівні фінансового потенціалу аеропорту. Результатом реалізації фінансових можливостей аеропорту є певні фінансово-господарські показники.

Нереалізовані фінансові можливості аеропорту – це якісний показник ефективності системи менеджменту на підприємстві, який відображає невикористані резерви розвитку, запас фінансової міцності аеропорту. Чим ефективнішим є фінансовий менеджмент на підприємстві, тим меншим є показник нереалізованих фінансових можливостей. Даний показник визначається шляхом порівняння рівня реалізованих фінансових можливостей аеропортів, які діють в однакових внутрішніх, галузевих, державних та міжнародних умовах.

Рівень фінансового потенціалу аеропорту визначається за наступною формулою:

$$\text{ФПА} = \text{РФМ} + \text{НФМ}, \text{ де}$$

ФПА – фінансовий потенціал аеропорту, тис. грн.

РФМ – реалізовані фінансові можливості аеропорту

НФМ – нереалізовані фінансові можливості аеропорту

$$\text{РФМ} = \text{ФР} \times K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4, \text{ де}$$

ФР – розмір фінансових ресурсів аеропорту, тис. грн..

K_1, K_2, K_3, K_4 – інтегральні показники результатів реалізації фінансових можливостей аеропорту на внутрішньому, галузевому, державному та міжнародному рівнях фінансового потенціалу аеропорту відповідно.

$$\text{НФМ} = \text{ФР} \times (K'_1 \times K'_2 \times K'_3 \times K'_4 - K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4), \text{ де}$$

K'_1, K'_2, K'_3, K'_4 – інтегральні показники результатів реалізації фінансових можливостей аеропорту, рівень реалізованих фінансових можливостей якого вищий за оцінюваний і який здійснює свою діяльність в аналогічних умовах внутрішнього та зовнішнього середовища.

Оцінка фінансового потенціалу аеропорту дозволяє оцінити фінансові резерви розвитку підприємства на кожному з рівнів та запропонувати шляхи підвищення ефективності функціонування підприємства.

Висновки.

Даний підхід до визначення сутності та структури фінансового потенціалу аеропорту відображає динамічний процес трансформації фінансових засобів, отриманих в результаті реалізації фінансових можливостей попередніх періодів даного рівня та попередніх рівнів поточного періоду у конкретні фінансові результати поточного рівня та фінансові засоби для виникнення та реалізації фінансових можливостей для наступних рівнів фінансового потенціалу. Ефективне використання аеропортом своїх фінансових можливостей забезпечить динамічне

зростання фінансового потенціалу, що відобразиться на конкретних фінансово-господарських показниках діяльності.

Запропонований методичний підхід до оцінки фінансового потенціалу аеропорту відображає інтегральний ефект від взаємодії фінансових засобів та системи фінансового менеджменту, який проявляється у зміні фінансового стану та ефективності господарської діяльності аеропорту в перспективі.

Список використаних джерел

1. Ареф'єва О.В., Сахаєв В.Г., Ареф'єв О.В. та ін. Економіка підприємства. Навчальний посібник. [Текст] - К.: ЄУФІМБ, 2003. – 237с.

2. Комарецька П.В. Теоретичні підходи щодо сутності фінансового потенціалу [Текст] // Вестник Харьковского национального университета им. В.Н.Каразина “Национализация и приватизация: прошлое, настоящее, будущее”: Экономическая серия. – Вип.№613, 2003. – Харьков: ХНУ им. В.Н.Каразина – 2003. – С.236-241.

3. Косарев О.Й., Волик В.М. Методологія бюджетування діяльності підприємств: Навч. Посібник. [Текст] – К.: НАУ, 2004. – 96 с.

4. Кулаєв Ю.Ф. Экономика гражданской авиации Украины. Монография. [Текст] – К.: Издательство «Феникс», 2004 – 667 с.